

Karty zostały opracowane w ramach realizacji przez Instytut Badań Edukacyjnych – Państwowy Instytut Badawczy projektu „Kariera bez barier”.

W roku szkolnym 2024/2025 osoby pełniące funkcje doradców zawodowych w szkołach podstawowych objętych wsparciem w projekcie testowały scenariusz i narzędzia do pracy z uczniami ze zróżnicowanymi potrzebami edukacyjnymi w ramach indywidualnych spotkań ucznia z doradcą zawodowym według założeń Metody Bilansu Kompetencji.

Wszyscy doradcy zawodowi zarekomendowali użyteczność pracy z kartami mocnych stron. Zostały więc one dostosowane do potrzeb uczniów ze zróżnicowanymi potrzebami edukacyjnymi. W pracach nad kartami brali udział pedagodzy specjaliści oraz osoby pracujące w szkolnictwie specjalnym.

Autorzy: Bernadetta Czerkawska, Anna Rutkowska, Izabela Juskiewicz

Redakcja językowa: Beata Cynkier

Projekt oraz ilustracje: Zuzanna Gułaj

Skład: Wojciech Maciejczyk

Wydawca:

Instytut Badań Edukacyjnych – Państwowy Instytut Badawczy
ul. Górczewska 8, 01-180 Warszawa
tel. (22) 241 71 00; www.ibe.edu.pl

Publikacja dostępna na licencji Creative Commons
Uznanie Autorstwa 4.0.

Warszawa 2025

Egzemplarz bezpłatny

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Ministerstwo
Edukacji Narodowej

INSTYTUT BADAŃ
EDUKACYJNYCH
Państwowy Instytut Badawczy

KARIERA
BEZ BARIER

Praca z całą klasą

1. „Gra w skojarzenia”

Podziel klasę na małe grupy.

Rozdaj każdej grupie po kilka kart.

Zadanie polega na tym, aby uczniowie w grupie wspólnie znaleźli powiązania między mocnymi stronami z różnych kart. Na przykład: co wspólnego mają „spokój” Sowy i „cierpliwość” Zegara?

To ćwiczenie uczy współpracy i szukania szerszych perspektyw.

Praca z całą klasą

2. „Zgadnij, kto to?”

Jedna osoba z klasy wybiera w myślach jedną z kart i myśli o koledze lub koleżance, która, jej zdaniem, ma mocne strony z tej karty.

Reszta klasy zadaje pytania, które pomogą zgadnąć, o kogo chodzi.

To jest świetna zabawa, która uczy obserwacji innych i doceniania ich zalet.

Praca z całą klasą

3. „Mocna strona na ten tydzień”

Na początku tygodnia wybierzcie jedną kartę, która będzie dla klasy symbolem na dany tydzień.

Może to być „cierpliwość” Zegara, „spokój” Sowy itp. Razem zastanówcie się, jak możecie wykorzystać te cechy w codziennej pracy i wzajemnych relacjach.

Codziennie podsumowujcie, w jakich sytuacjach udało Wam się wykorzystać wybraną mocną stronę.

Na koniec tygodnia możecie porozmawiać o tym, jak to wpłynęło na atmosferę w klasie.

Praca indywidualna z uczniem

1. „Wybierz swojego bohatera”

Poproś ucznia, aby przejrzał wszystkie karty i wybrał tę, która najbardziej do niego pasuje.

Następnie niech uzasadni swój wybór, wyjaśniając, dlaczego widzi w sobie cechy symbolizowane przez dane zwierzę, przedmiot czy roślinę.

Możecie wspólnie porozmawiać o tym, jak te mocne strony przejawiają się w jego życiu (np. w szkole, w domu, podczas uprawiania hobby).

Praca indywidualna z uczniem

2. „Stwórz własną kartę”

Poproś ucznia, aby wymyślił własny symbol (np. ulubione zwierzę, przedmiot, sportowiec) i przypisał mu dwie mocne strony, które chciałby u siebie rozwijać.

To pomoże mu w identyfikacji celów i uświadomieniu sobie, nad czym chce pracować.

Praca indywidualna z uczniem

3. „Opowiedz historię”

Poproś ucznia, aby wybrał trzy karty, które szczególnie mu się podobają.

Następnie niech ułoży krótką historię, której bohaterowie mają mocne strony przedstawione na tych kartach.

Na przykład: „Pewnego razu mądra Sowa spotkała wytrwałą Mrówkę i razem z cierpliwym Zegarem postanowili...”.

To ćwiczenie rozwija wyobraźnię i umiejętność łączenia różnych cech.

Praca indywidualna z uczniem

4. „Karta dla przyjaciela”

Poproś ucznia, aby wybrał kartę, która najlepiej opisuje mocne strony jego przyjaciela.

Następnie niech opowie (w formie listu lub ustnie), dlaczego uważa, że te cechy pasują do jego kolegi/koleżanki i w jakich sytuacjach je zauważa.

To ćwiczenie rozwija empatię i umiejętność doceniania innych.

Praca indywidualna z uczniem

5. „Karta dla mnie – za rok”

Poproś ucznia, aby wybrał jedną kartę, która przedstawia cechy, jakie chciałby w sobie rozwinąć w ciągu najbliższego roku.

Razem możecie porozmawiać o tym, jak te cechy przełożą się na jego cele edukacyjne, relacje z rówieśnikami czy osobiste pasje.

To ćwiczenie pomaga w wizualizacji rozwoju i myśleniu o przyszłości.

Praca indywidualna z uczniem

6. „Dziennik mocnych stron”

Na początku każdego spotkania poproś ucznia, aby wylosował jedną kartę.

Jego zadaniem będzie przypomnienie sobie sytuacji z ostatniego dnia, w której mógł wykorzystać daną cechę.

Na przykład, jeśli wylosuje Zegar, może opowiedzieć o tym, jak wstał rano o czasie lub zdążył na lekcję.

To ćwiczenie pomaga w codziennym zauważaniu swoich mocnych stron.

Propozycja ćwiczeń dla rodziców i opiekunów prawnych

ĆWICZENIE 1

Poproś osoby uczestniczące o wybranie po trzy karty - wybór wedle własnego uznania.

Następnie, każdy z uczestników czytając opisy kart, wybiera jedną z nich, która w ich opinii, najlepiej go opisuje; opowiada dlaczego wybrał akurat tę kartę.

Zachęć do rozmowy - w jakich codziennych sytuacjach korzystam z umiejętności z wybranej karty.

Propozycja ćwiczeń dla rodziców i opiekunów prawnych

ĆWICZENIE 2

Poproś osoby uczestniczące o wybranie po trzy karty, które w opinii rodziców najlepiej opisują ich dziecko.

Następnie, każdy z uczestników czytając opisy kart, wybiera jedną z nich. Opowiada o sytuacji, w której ich dziecko korzysta z opisanej umiejętności i może być z siebie dumne.

Zachęć do rozmowy o tych sytuacjach.

Propozycja ćwiczeń dla rodziców i opiekunów prawnych

ĆWICZENIE 3

Poproś osoby uczestniczące o wybranie po trzy karty, które w opinii rodziców najlepiej opisują ich dziecko.

Następnie, każdy z uczestników czytając opisy kart, wybiera jedną z nich. Opowiada o umiejętności, która jest wyzwaniem dla jego dziecka.

Zachęć do rozmowy o tych sytuacjach. Zapytaj, jak rodzic może wesprzeć dziecko? O czym warto rozmawiać ze szkołą, z nauczycielami?